

საქართველო

რეპუბლიკა

მთავრობის მოამბე, ყოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებები)
საქართველოს რეპუბლიკა
მიიღება ხელის მოწერა 1919 წლისათვის. ხელის მოწერის ფასი ერთი წლით 220 მ., ნახევარი წლით 110 მ., 1 თვით 20 მ., ცალკე № ყველგან 1 მან. საფულადელო განცხადებანი დადგენილი ნიხრით. კერძო განცხადებანი შეთანხმებით. გაზეთზე ხელის მოწერა მიიღება დილის 9 ს. ნაშუადღ. 2 ს. ბარონის ქ. № 6, ტელეფონი 1-82

ვასო ინჭირველი, მარიამ ივანოვისა და ევა პოპიაშვილი აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ დღეს, ხუთშაბათს 28 აპრილს გვაქვს ნახევარი წლის წირვა და პანაშვილი

ევა პოპიაშვილი (კასო) იოვან ასული ინჭირველის
ხულის მოსახსენებლად. წირვა და პანაშვილი—ქაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში დილის 10 საათზე.

საქართველოს რეპუბლიკის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
არსებულ ჯამაგირზე ზევით ქალაქის გამგეობის მიერ მიეცემა 500 მანეთი თვეში. საქართველოს სასწავლებლისთვის აგრეთვე მასწავლებლებიც. თხოვნებით მიმართეთ განათლების სამინისტროს. ოჩენჩირის ქალაქის გამგეობა. 1178 5-2

პირველ სხანოსან პოლკოვნიკს
რომელიც დაბინავებულია ნავთლულში დროებით საქართველოს პოდპორუჩიკები და უფროს-უნტერ ოფიცრები, რომელთაც დამთავრებული აქვთ სამოსწავლო კომანდა, კარგი არიან ყოფაცხევითა და ზნეობით, ქართული ენის კარგა ცოდნე. საქართველოს სათანადო მოწოდებები. ჯამაგირი ვახუშტის—600 მან., უფროს-უნტერ-ოფიცრებს—500 მან. და ჯარის კაცის „პაიოკი“. 1204 2-1

რნი, თავმჯდომარენი და მათი ამხანაგნი ინიშნებიან სენატის მიერ, ხოლო გამოძიებულნი, უფროსი ნოტარიუსები, ოლქის სასამართლოს, სასამართლო პალატის და სენატის პროკურორები და მათი ამხანაგები მთავრობის მიერ.”

ბ) 214 მუხ. შეიცვალოს ასე: „ოლქის სასამართლოები და სასამართლო პალატა წარუდგენენ სენატს წინა მუხლში აღნიშნულ კანდიდატებს მათის თანხმობით“;

ც) 232 მუხლში ამოიშალოს სიტყვა „პირველდამსწრეთ“;

დ) 233 მუხლში სიტყვები: „უზენაესი ნებართვით“ შეიცვალოს სიტყვებით: „სენატის ან მთავრობის ნებართვით კუთვნილებისამებრ“;

ე) 295 მუხლს დაემატოს შენიშვნა: „ამ მუხლში აღნიშნული წესი არა ვრცელდება სენატორებზე“;

ვ) 431 მუხლი შეიცვალოს ასე: „საქართველოში სასამართლო ხელისუფლება ეკუთვნის მომრიგებელ მოსამართლეს, მათ ყრილობათ, ოლქის სასამართლოს, სასამართლო პალატას და სენატს“;

გ) სიტყვა „ობერ-პროკურორი“ 300, 306, 329, 329¹ და 330 მუხ. შეიცვალოს სიტყვად „სენატის თავმჯდომარე“; ხოლო დანარჩენ მუხლებში სიტყვად „სენატის პროკურორი“;

დ) ყველა მუხლში ამოიშალოს სიტყვა—„უმართებელესი“; სიტყვა „პირველდამსწრე“ შეიცვალოს სიტყვად: „სენატის თავმჯდომარე“; სიტყვა „ობერ-პროკურორი“ სიტყვად „მდივანი“; სადაც ნახსენებია: „უმართებელესის სენატის 1-ლი დეპარტამენტი“, იქ აღინიშნოს: სენატის სამოქალაქო საკასაციო დეპარტამენტის საადმინისტრაციო განყოფილება“; სადაც ნახსენებია: „უმართებელესი სენატის 1-ლი და საკასაციო დეპარტამენტთა შეერთებული საკრებულო“, იქ აღინიშნოს: „სენატის საკასაციო დეპარტამენტთა საზოგადო კრება“ ან „უმართებელესი სადისციპლინო საკრებულო“, იქ აღინიშნოს: „სენატის საკასაციო დეპარტამენტთა საზოგადო კრება“.

ოფიციალური განცხადება

საქართველოს სენატის დებულების შემოღებისა.

I. ამისთანავე დართული „საქართველოს სენატის დებულება“ განხორციელებულ იქნეს ამა 1919 წლის ოქტომბრის 1-დან.

II. ყველა საკასაციო საჩივარი, პროტესტი და აგრეთვე კერძო საჩივარი, შეტანილი ტფილისის სასამართლოს პალატის, ოლქის სასამართლოს, მომრიგებელ მოსამართლეთა ყრილობის, სამხედრო სასამართლოს და დროებით საგანგებო სასამართლოს გადაწყვეტილებასა, დადგენილებასა და განაჩენზე, თუ საბოლოოდ განხილული არ იქნება არსებული წესით ამა 1919 წლის სექტემბრის 15-დე, გადაეცეს გადასაწყვეტად სენატს.

III. „სასამართლო დაწესებულებათა“ დებულებასა და სისხლის და სამოქალაქო სამართლის წარმოების წესდებაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. „სასამართლო დაწესებულებათა დებულებაში“:

ა) გაუქმდეს მუხლები: 114—119¹, 127, 128, 128¹, 131 მუხლის შენიშვნა, 140¹, ორივე შენიშვნით, 200, 208, 215, 216, 217, 219-222, 248, 257, 430, 432-437¹;

ბ) 179 მუხ. შეიცვალოს ასე: „სენატის დეპარტამენტების ანგარიშს, ამ დეპარტამენტთა საზოგადო კრებაზე განხილვის შემდეგ, სენატის თავმჯდომარე წარუდგენს პარლამენტს; ანგარიშის პირი უნდა ეტნობოს იუსტიციის მინისტრს“;

გ) 182 მუხლში სიტყვა „უზენაესი“ შეიცვალოს სიტყვით „მთავრობის“;

დ) 184 მუხლში ამოიშალოს სიტყვა „პირველდამსწრენი“;

ე) ამოიშალოს 210 მუხლში სიტყვები: „და ობერ-პროკურორის ამხანაგისა“ და „ობერ-პროკურორის თანამდებობისათვის არა ნაკლებ 12 წლისა“;

ვ) 212 მუხ. შეიცვალოს ასე: „ოლქის სასამართლოს და სასამართლო პალატის წევ-

2. „სამოქალაქო სამართლის წარმოების წესდებაში“:

ა) გაუქმდეს 1470—1473 მუხლი;

ბ) 678¹ მუხლში სიტყვები: „1-ლი და საკასაციო დეპარტამენტთა შეერთებულ საკრებულოში“ შეიცვალოს სიტყვად: „სენატის შეერთებულ საკრებულოში“.

გ) 802 მუხ. დაემატოს ბოლოში: „საქმის განხილვის დღე ეწყობათ საქმეში მონაწილეებს, თუ განუცხადებენ სენატს თავის მისამართს ქ. ტფილისში“;

დ) 803 მუხლში სიტყვები: „განსაზღვრული მორიგეობით ან ერთმანეთან შეთანხმებით შეიცვალოს სიტყვად: „სენატის თავმჯდომარის მიერ დანიშნით“;

ე) 809 მუხ. შეიცვალოს ასე: „თუ განსაზღვრული გადაწყვეტილება გაუქმებულ იქნება, სენატი დაუბრუნებს საქმეს იმავე პალატას ან მომრიგებელ მოსამართლეთა ყრილობას ხელახლა განსახილველად და გადასაწყვეტად, იმ პირობით, რომ საქმის ახალ განხილვაში მონაწილეობა არ მიიღონ იმ მოსამართლეებმა, რომელთა გადაწყვეტილებაც გაუქმებულია“;

ვ) ყველა მუხლში ამოიღებულ იქნეს სიტყვა „უმართებელესი“; სიტყვა „პირველდამსწრე“ შეიცვალოს სიტყვად—„სენატის თავმჯდომარე“; ხოლო სიტყვა „ობერ-პროკურორი“ შეიცვალოს სიტყვად: „სენატის პროკურორი ან მისი ამხანაგი“.

3. სისხლის სამართლის წარმოების წესდებაში:

ა) გაუქმდეს მუხლები: 235-2, 1061-1, 1061-3, 1071 მუხლ. მე-4 პუნქტი, 1075, 1076, 1085, 1088 მუხლ. მესამე პუნქტი, 1088-1, 1092-1097, 1105, 1112 ორივე შენიშვნით, 1267, 1270 და 1277;

ბ) 917 მუხლი შეიცვალოს ასე: „საქმის განხილვის დღე ეწყობათ საქმეში მონაწილეებს, თუ განუცხადეს სენატს თავისი მისამართი ქ. ტფილისში, ან თუ ტფილისის საპრობილეებში არიან დაპატიმრებულნი“.

IV. გაუქმდეს რუსეთის დროებითი მთავრობის დადგენილება სადისციპლინო სასამართლოს თაობაზე.

V. გადაიდოს სახელმწიფო ხაზინიდან:

ა) ერთ დროულად სენატის დეპარტამენტთა და სენატის პროკურორების კანცელარიების მოსაწყობად და საკანცელარიო ხარჯად; სენატის კანცელარიებისათვის ოც-ოცი ათასი მანეთი და პროკურორების კანცელარიებისათვის ათ-ათი ათასი მანეთი, სულ 60,000 მან.

ბ) ყოველთვიურად, 1919 წლის ოქტომბრის პირველიდან: სენატის საპროკურორო ნაწილის და საკოდიფიკაციო განყოფილების შესანახად და საკანცელარიო, სამეურნეო, საგზაო და დღიურ ხარჯად, შტატების შესანახად 171,000 მან.

1919 წ. ივლისის 29 ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი

ალ. ლომთათიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე

მზხ. გვაჩეკარი.

დეკრეტი

ტფილისის საოსტატო ინსტიტუტის გაუქმებისა და სახელმწიფო უნივერსიტეტთან საპედაგოგო ინსტიტუტის დაარსებისა.

1. გაუქმდეს იქნეს ტფილისის საოსტატო ინსტიტუტი და დახურულ იქნეს მისი კრედიტი.

2. დაარსდეს ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სიბრძნის-მეტყველებისა და ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტთან 1919 წ. სექტემბრის 1-დან საპედაგოგო ინსტიტუტი, ამასთან დართული დებულებისა, შტატისა და ხარჯთ-აღრიცხვის თანხმად.

3. გაერეცდეს საპედაგოგო ინსტიტუტის პირად შემადგენლობაზე დამფუძნებელი კრების მიერ ამა 1919 წ. მაისის 20-ს მიღებულ

ლი დეკრეტი (კან. და მთავრ. განკარგ. კრებული 1919 წ. № 8, კან. მე 60) რესპუბლიკის სამოქალაქო უწყებთა სახელმწიფო მოსამსახურეების ჯამაგირის მომართვისა.

4. დეკრეტი ესე ძალაში შედის დღიდან მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ. 1919 წ. ივლისის 31 ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი

ალ. ლომთათიძე.
საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე

მზხ. გვაჩეკარი.

დეკრეტი

ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებულ „საპედაგოგო ინსტიტუტისა“

1. „საპედაგოგო ინსტიტუტის“ კურსი ორი საფეხურისგან შეადგება, ორ ორი წლის კურსით.

2. პირველი საფეხური „საპედაგოგო ინსტიტუტისა“ ამზადებს უმაღლეს დაწესებულებათა სასწავლებლის მასწავლებლებს, ხოლო ორ-ვე საფეხური ერთად—საშუალო სკოლის მასწავლებლებს.

3. „საპედაგოგო ინსტიტუტის“ მსმენლად მიიღება სახელმწიფო უნივერსიტეტის სიბრძნის მეტყველებისა და ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის ყოველი სტუდენტი.

4. პირველ საფეხურზე, გარდა მესამე მუხლში აღნიშნულ პირთა მიღება აგრეთვე საოსტატო სემინარიის კურს დამთავრებული და აგრეთვე ის პირიც, რომელიც „საპედაგოგო ინსტიტუტთან“ არსებულ საგანგებო გამოცდილ კომისიაში სათანადო გამოცდას ჩააბარებს.

5. „საპედაგოგო ინსტიტუტის“ ორივე საფეხურის მსმენელი თეორიულ საგნებს უნივერსიტეტში ისმენს და სათანადო გამოცდას იქვე აბარებს, ხოლო პრაქტიკულ-საპედაგოგო დარგში ინსტიტუტში მუშაობს და გამოცდას აქვე აბარებს.

6. „ინსტიტუტის“ კურსი დარგებად იყოფა და შემდეგი საგნებისაგან შეადგება: ა, **ხაერთო საგნები:** საპედაგოგო ფსიქოლოგია, სასკოლო პედაგოგია, პატროლოგია, პედაგოგია, სკოლის ორგანიზაცია და ისტორია, პედაგოგის შესავალი. ბ, **სპეციალური საგნები:** მეთოდისა და ისტორიის სასკოლო საგნებისა—მეცნიერებათა ისტორიისთან დაკავშირებით: 1,—მათემატიკისა, 2,—ქართული ენისა და სიტყვიერებისა, 3,—მსოფლიო ლიტერატურის ისტორიისა, 4,—მსოფლიოს ისტორიისა და საქართველოს ისტორიისა, 5,—გეოგრაფიისა, 6,—ბიოლოგიური მეცნიერებათა, 7,—ფიზიკისა და ქიმიისა, 8,—სასკოლო ხელოვნებათა—სიმღერა, მუსიკა, ხატვა, ძეგრწვა, ხელ-გარჯილობა, და 9,—არა ნორმალურ ბავშვთა აღზრდა.

შენიშვნა 1: ზემოდასახელებულ საგანთა გარდა „ინსტიტუტის“ საბჭოს უფლება ექვლევა—დაავლოს თავის მსმენელთ—ორი საპედაგოგო და მნიშვნელოვანი საგნის ფაკულტეტზე მოსმენა და შესწავლა.

შენიშვნა 2: თვითოველს ზემოდასახელებულ საგანში მსმენელი მხოლოდ მაშინ იწყებს მეცადინეობას, თუ მან სათანადო თეორიული სამეცნიერო დარგის ლექციები მოისმინა უნივერსიტეტში და გამოცდა ჩააბარა.

7. მეექვსე მუხლში დასახელებულ საგანთა შესწავლასთან ახლავს პრაქტიკული მეცადინეობა, რომელსაც შეადგენს: ა. სამეცნიერ-

რო დემონსტრაციები ბ.—რეფერატების კითხვა, გ.—საპედაგოგო ფსიქოლოგიური, სასკოლო ბიოლოგიური და ჰიგიენური გამოკვლევა, დ.—ცნობილ მასწავლებელთა გაკვეთილებზე დასწრება და გარჩევა, ე.—მსმენელთა საცდელ გამოკვლევების მიცემა და გარჩევა სხვა.

8. „საპედაგოგო ინსტიტუტის“ საქმეთა განაგებებს საბჭო და დირექტორი, რომელსაც სათანადო ფაქულტეტის პროფესორთა საბჭო ირჩევს და სახალხო განათლების მინისტრი ამტკიცებს.

9. საბჭოს მოვალეობას შეადგენს: ა.—დამტკიცება ლექციების პროგრამებისა და პრაქტიკული ვარჯიშების გეგმისა, ბ.—მსმენელთა მიღება და გამოცდების წესისა და წესრიგის გამორკვევა და დ.—დიპლომების წინაწიკება.

10. თვითმუშა საგნის დიდაქტიურ-პედაგოგიურ შესასწავლად ინსტიტუტში არსებობს შემდეგი კაბინეტები: 1.—ექსპერიმენტარული პედაგოგიკისა და ფსიქოლოგიისა, 2.—მათემატიკისა, 3.—გეოგრაფიისა, 4.—ფიზიკისა და ქიმიისა, 5.—ანატომიისა და ფიზიოლოგიისა, 6.—სასკოლო ხელოვნებათა, 7.—ბატანიკისა და ზოოლოგიისა და 8.—ისტორიისა.

11. ინსტიტუტს აქვს თავისი ბიბლიოთეკა და ხელგარჯილობის სახელოსნოები.

1919 წ. ივლისის 31-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი

ა.ლ. ლომთათიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე

მ.გ. ბეგაძე.

შტატი და ხარჯთ-ალრიცხვა

ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაწესებულ სახელმწიფო ინსტიტუტისა 1919—1920 წლ.

№ რიგში.	თანამდებობის პირნი.	თანამდებობის რიცხვი.	წლიური თვე-თეულს.		შენიშვნა.
			წლიური.	წლიური.	
1	დირექტორის თანამდებობისათვის	1	9000	9000	
2	ლექციების 50 საათისათვის	—	900	45000	
3	კაბინეტების ხელმძღვანელთ	8	2400	19200	
4	ბიბლიოთეკის გამგეს	1	2400	2400	
5	საბჭოს მდივანს	1	1200	1200	
6	საქმის მწარმოებელს	1	6000	6000	
7	შენობის მოვლა	—	21000	21000	
8	დარაჯებს	6	4200	25200	
	ჯამი	—	—	129000	

1919 წ. ივლისის 31-ს.

საქართველოს დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგი

ა.ლ. ლომთათიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე

მ.გ. ბეგაძე.

არა მფიციალური განმარტება

მთავრობაში

23 აგვისტოს სხდომა.

სხდომას დაესწრნენ მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე ბ.ნი. გვ. გეგეჭკორი.

მინისტრები ბბ. კანდელაკი, ზომეროვი, სახელმწიფო კონტროლიორი ბ. გოგინაძე, მინისტრთა ამხანაგები: ბბ. ქიქინაძე, ავალიანი, გედევანიშვილი, გელაშვილი, საბახტარაშვილი, ერადე, დეპარტამენტის დირექტორები ბბ. ქიქინაძე, ქიქოძე, საქმეთა მმართველი ბ. ჯაფარიძე, მდივანთა ბ. ლომთაძე.

ახალციხის აღმინისტრაციის შესახებ.

მიეცეს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სესხათ მილიონ ნახევარი (1.500.000) მანეთი სამხედრო ფონდიდან ახალციხე ახალქალაქის მხარის აღმინისტრაციის შესახებ.

სატენიკო თათბირის გაუქმება.

გაუქმებულ იქნას ამა წლის 1 სექტემბრიდან შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსებული სატენიკო თათბირი თავის კანცელარით; შტატ გარეშე დარჩენილ მოსამსახურეთ სალიკვიდაციო ჯილდო მიეცეთ არსებულ კანონისა და წესის მიხედვით. სატენიკო თათბირში დარჩენილ საქმეების გასაძლიერებლად და რთულ სატენიკო საკითხების გასარჩევად კი დაარსებულ იქნას შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან საგანგებო მინდობილებათა ინჟინერის ერთი თანამდებობა, რომელსაც დამხმარეთ მიეცეს ერთი ტენიკოსი. ყველა პრინციპალური სატენიკო საკითხები შემდეგში უნდა სწევდებოდეს გზათა დეპარტამენტთან არსებულ საინჟინერო საბჭოში.

ტუსაღების გაქცევის შესახებ.

დღეისთვის საპრობილიდან ტუსაღების გაქცევის გამო ადგილობრივ საქმას გამოსაძიებლად გაიგზავნოს საგანგებო კომისია იუსტიციის და შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლების და ერთი გამოძიებლის შემადგენლობით. ეთხოვოს სახალხო გვარდიის შტაბს დღეისთვის საპრობილიდან დროებით დაცვა დაავალოს ადგილობრივ გვარდიას.

სალიკვიდაციო ჯილდო.

გადაიღოს გზათა სამინისტროს გზა ტკეცილების სამმართველოს განკარგულებაში 20409 მან. 99 კ. ათ მილ. ონიან ფონდიდან შტატ გარეშე დატოვებულ მოსამსახურეთა სალიკვიდაციო ჯილდოთი დასაკმაყოფილებლად.

უარი ხესხზე.

მოსხენება სახაზინო რკინის გზების სასურსათო კომიტეტისათვის მისი საშუალებათა გასაძლიერებლად ხაზინიდან 6 მილიონი მანეთის სესხათ მიცემის შესახებ, უარყოფალ იქნას.

კრედიტების შესახებ.

დამტკიცებულ იქნას გზათა დეპარტამენტის მოხსენებაში (1919 წ. 1 აგვისტოს თარიღით № 60) ნაჩვენები ახალი განაწილება. ბიუჯეტის პროექტში შეტანილ ჯამისა და თვითრის ასიგნ. ამ საქართველოსათვის ეძლეოდეს გზათა დეპარტამენტს ახალი განაწილების თანახმად.

სარევიზიო კომისიის წევრები.

სატრანსპორტო საზოგადოების სარევიზიო კომისიის წევრებათ დაინიშნოს: ინჟ. ვ. მაისურაძე, ვ. დემილოვი, ვახტანგ ჟორდანიანი. მათ კანდიდატებათ ნ. ლეჟავა, ინჟ. ი. ბერიძე ინჟ. ვ. კაკაბაძე.

მ რ მ ბ ა.

დღეისთვის ერობაში.

დღეისთვის მხარის ერობაში შემდეგი მოქალაქეები გამოაკრა მხარაში:

მოქალაქე! საქართველოს და მის დემოკრატიას დღიდან დამოუკიდებლობის გამოცხადებისათვის მტერი გაუჩნდა. შავი რეაქციის მოტრფილეთ ვერ მოუწლებით ის, რომ ჩვენმა დემოკრატებმა შესძლო სწორი გზის აღება და სამშობლოს გემის აბობობებულ ზღვიდან მშვიდობიანობის ნაპირს მიყვანა. მემამულეთა გულშემატკივარი ვერ შერიგებია ჩვენს გლეხ-კაცობას, რომელიც ეუფლებათ თავად-აზნაურობისაგან ჩამორთმეულ მიწებს. და აი, კიდევ შემოარტყეს ცეცხლის რკალი ჩვენს ქვეყანას. მაგრამ ჩვენი ხალხი უსიკვდილოთ არავის დაუთოებს თავის უფლებებს: ეს მან უკვე დაამტკიცა ახალციხის ბეგებთან და დერეკინის შავ ლაშქართან პირისპირ შეგებებით. შავი მტრის დასამარცხებლათ ჩვენი სახელოვან ჯარის გამორულ თავგანწირვისთან ერთად საჭიროა ყველა მოქალაქის ამ საქმეში მხურვალე მონაწილეობის მიღება. თუ ჩვენ დავმალავთ დეზერტირებს, ხელს დავფარებთ მათ და არ გავგზავნით იქით, საითაც მოუწოდებს განთავისუფლებული სამშობლო, შეუპოვარ მემართარა რქმენაც ფრონტზე შეირყევა, ბრძოლისათვის აღტყინებული ნებისყოფა მოდუნდება და... ვინ იტყვის რა უბედურების წინაშე შეიძლება დადგეს მთელი ჩვენი ერი, ჩვენი დემოკრატია. არაფერი არ გაუტყებს მემორებს გულს ისე, როგორც მათ ტოლთა დეზერტირობა. ამას ანგარიში უნდა გაუწიოს ყველამ, ვისთვისაც ძვირფასია სამშობლოს თავისუფლება და კეთილდღეობა. ეს უნდა გაითვალისწინოს მრავალტანჯულ გლეხკაცობამ, რომელსაც განუხორციელდა ოცნება: გადაიძრო მონობის მძიმე უღელი, გახდა წრულუფლებიანი მოქალაქე, ურიგდება მიწები და გამსჭვალულნი ერთი რწმენით უნდა დაეხარონ აღმინისტრაციას დეზერტირების (1896, 1897 და 1988 წლებში დაბადებულების) შეპყრობისა და ჯარში გაგზავნის საქმეში.

უკანასკნელი ვადა 1 სექტემბერია; ვინც ამ დრომდე არ დაბრუნდება ჯარში, ის როგორც მოლაპატე და ორგული დაისჯება კანონით.

ოზურგეთის ერობაში.*

21 ივლისს გაიხსნა ოზურგეთის მხარის საერო ხმოსანთა მეორე არა ჩვეულებრივი ყრილობა, რომელიც გაგრძელდა სამ დღეს.

თავმჯდომარეთ არჩეულ იქნა ხმ. აფთ. ცინცაძე, მდივანად ხმ. ნიკ. წილოსანი. დაესწრო 20 ხმოსანი, მათ შორის ტფილისის ქალაქის თავი ბენ. ჩხიკვიშვილი და დამტკიცების წევრი კ. ნინიძე.

კრების წესრიგი: 1) წერილი საერო მომსახურეთა გამოკრის შესახებ; 2) მოხსენება ეკონომიურ განუ. მუშაობის შესახებ; 3) საადგილ-მამულო საკითხები; 4) ნატანებ-ოზურგ. რკინის გზა; 5) ნატანებ საჯვანხოს შარა-გზა; 6) ვახტანგ აცანის გზები; 7) უმაღლეს დაწესწავლებლების ბედი მომავალ აკადემიურ წელში; 8) მხარაში საერო მომსახურების გახსნა; 9) მოსამსახურეთა ჯამაგირის მომართება; 10) გამგებობის თავმჯდომარის და საერო მომსახურეთა დელეგატების არჩევა; 11) მიმდინარე კითხვები.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენებას აკეთებს გამგ. წევრი ბ. გ. ბერიძეანი, რომელიც დაწერილობით აცნობს კრებას წერილ ერთეულთა შემადგენლობას.

მოხსენების გარშემო იმართება კამათი. ლაპარაკობს დედაბუხა საზ. წარმომად. ის, ბასილიაშვილი მოითხოვს ცხემლის ხიდის ერთეულის დამტკიცებას.

დიდი ხნის კამათის შემდეგ ყრილობამ მიიღო ხმ. ჩხიკვიშვილისაგან წარმოდგენილი შემდეგი რეზოლუცია: „ყრილობა აღიარებს რომ გადაჯგუფება იმ სოფლებში, სადაც არსებობს დავა, დასაშვებია, ხოლო ამ გადაჯგუფების ცხოვრებაში გატარება მიენდოს უკვე არსებულ წერილ ერობებს გამგებობის კანტროლის ქვეშ, რაც შეეხება ახალ ერთეულების შექმნას, ყრილობა საჭიროთ სთვლის ჯერჯერობით ეს საკითხი გადაეცეს შესასწავლათ

* უდავლობის გამო ყრილობის ანგარიში დაგვიანებით იმეკდება.

წერილ ერთეულთა კომისიას; გადაწყვეტამდე კი დარჩეს ძველი ერთეულები ძალაში.

ნაგომრის შესახებ ყრილობამ დაადგინა: დამტკიცდეს ნაგომრის სამრეწლო წერილ საერო მომსახურეთა.

წერილ ერთეულთა საერო მომსახურეთა ხარჯების შესახებ-ყრილობამ დაადგინა: გადაიღოს წერილი-ხარჯობა ერთეულთა საერო მომსახურეთა ხარჯებისათვის 50.000 მ. ეს თანხა გამგებობამ განაწილოს ერთეულებზე პროპორციულწერათ საქართველოს და მიხედვით.

გამგებობას აგრეთვე ეძლევა [უფლება დაიქირაოს წერილ ერთეულთა საქმეების მოსავარებად ინსტიტუტორები და საამისო ხარჯები წარმოუდგინოს მომავალ ყრილობას დასამტკიცებლად.

ერობის ეკონომიური ნაწილის მოწყობის შესახებ, მოხსენებას აკეთებს გამგებობის წევრი შილაკაძე. მოხსენებელი ვრცლად ეხება საკითხს და აცნობს ყრილობას თურა გააკეთა ჯერ-ჯერობით და რა მიზნები აქვს გამგებობას ამ დარგში.

დასარულ უდგენს ყრილობას ახალ დამატებით ხარჯთ-ალრიცხვას, რაიც უდრის 1923288 მანეთს.

მოხსენების გარშემო იმართება კამათი, რომელშიდაც მონაწილეობას იღებენ: ჩხიკვიშვილი, ლომთი, ნინიძე და სხვები.

უკანასკნელად ყრილობამ მიიღო შემდეგი რეზოლუცია: „ყრილობა იწონებს ვრცელ მოხსენებას, წაკითხულს გამგ. წევრის გ. შილაკის მიერ, როგორც უახლოესი მომავლის გამგებობისათვის სამომავლო გეგმას; რაც შეეხება მის მიერ წარმოდგენილ მცირე ხარჯთ-ალრიცხვას, რომელიც თხოვლობს 425.502 მ. 22 კაპ. დამატებით გაღებას, ის ეხლავე დამტკიცდეს“.

მედიკო-სანიტარული განყოფილებიდან მოხსენებას აკეთებს გამგ. თავმჯდ. გამგე ამ განბ. ცინცლაძე. ის აცნობს ყრილობას თუ რა გაკეთდა ამ დარგში: არსებობს საერო მომსახურეთა საფარული ოთხ ადგილას—ოზურგეთში, აკეთში, ლანჩხუთში და ჩოხატაურში; ოთხ ადგილასვე—არსებობს საფარული პუნქტები ბებია ქალბიბია, ფერშლები ჰყავთ სულ ყველა საზოგადოებებში, რამოდენიმე ადგილას მოაწყვეს საბავთლო პუნქტები, მოაწყვეს სამაზრო საათთაქო საწყობი, შეიძინეს დიდალი პრეპარატები და სხვა.

მომხსენებელი სთხოვს ყრილობას დაატე-ბითი ხარჯების გაღებას—თვითეულ ქაფთაქზე 4900 მან. თვითურად და 100000 მან. ერთ-დროულად.

ყრილობა მოხსენებას უკამათოდ ღებულობს და წარმოდგენილ ხარჯთ-ალრიცხვას ამტკიცებს.

საადგილ-მამულო საქმეების შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამ განყოფილების გამგე ბ. საბაშვილი. მოხსენებელი აცნობს ყრილობას თუ როგორ პირობებში სწარმოებს მუშაობა აგორულ რეფორმების ცხოვრებაში გატარებაზე, აღნიშნავს; უკანასკნელად მოხსენებელი წინადადებას იძლევა, რომ მუშაობა არ შეჩერდეს, ერობამ ჯამაგირები მისცეს აგორულ კომისიებში თითო წევრს და თვითურად დიქიროს ო-ო-ო-ო მუშა; თვითეულ კომისიაში. ყრილობამ მცირე კამათისა და შეკითხვების შემდეგ მიიღო შემდეგი დადგენილება: „დაინიშნოს ჯამაგირი, თვეში 900 მ., სააგარო კომისიების თითო წევრს 1 ივლისიდან, ამ ჯამაგირს მიიღებს მამულების მიღების დროს სააგარო კომისიის ის წევრი, რომელიც გაგზავნილი იქნება წარმომადგენლათ მიმღებს კომისიაში, ბინების დანაწულების დროს-კი სააგარო კომ. თავმჯდომარე.

წინა სამ მუხლში აღნიშნულ საქაოებათა დასაკმაყოფილებელი თანხა 121,000 მან., თანახმად წარმომადგენელი ხარჯთ-ალრიცხვისა, გაღებული იქნას ამ თავიდანვე ერობის კასიდან, მთავრობის წინაშე-კა აღიძრას უფადგომლობა, რომ ერობას ეზლოს ამ საქმეზე დახარჯული თანხა სახელმწიფო ხაზინიდან. იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობა ამ ხარჯებს არ მიიღებს, გამგებობამ აიღოს დახარჯული ფული იმ პირობაზე, ვინც მიწას მიიღებს სახელმწიფო ფონდიდან.

გამოიცეს ყრილობის სახელით მოწოდება მცხოვრებთადმი, რათა მათ თავის [სამოქალაქო ვალდებულებათ გაიხადონ, რომ ყოველმხრივ ხელი შეუწყონ სააგარო კომისიების მიწების მიღება განაწილების საქმეში და ნუ აყვებიან ბნელი ძალებისა და პროვოკატორების ქიტაცისს მიწის რეფორმის წინააღმდეგ“.

(დასასრული იქნება).

თანამედროვე დემოკრატიის უფლება

საკანონმდებლო ხელისუფლების იურიდიული მდგომარეობა: სახალხო სუვერენიტეტი და საკანონმდებლო ხელისუფლება.

თანამედროვე დემოკრატიაში საკანონმდებლო ხელისუფლების იურიდიული მდგომარეობა ორი მომენტით ირკვევა: მისი დამოკიდებულებით სახალხო სუვერენიტეტთან და აღმასრულებელ ხელისუფლებასთან.

I. პირველად ყოველსა, რაც შეეხება პირველ დამოკიდებულებას, ჩვენ თვით სახალხო სუვერენიტეტის არსობა გვაძლავს შეგნებულად ხალხს, როგორც სახელმწიფოებრივ სუვერენიტეტის, უზენაესობის მატარებელს.

I. პირველად ყოველსა, რაც შეეხება პირველ დამოკიდებულებას, ჩვენ თვით სახალხო სუვერენიტეტის არსობა გვაძლავს შეგნებულად ხალხს, როგორც სახელმწიფოებრივ სუვერენიტეტის, უზენაესობის მატარებელს.

თანამედროვე დემოკრატიაში საკანონმდებლო ხელისუფლების იურიდიული მდგომარეობა ორი მომენტით ირკვევა: მისი დამოკიდებულებით სახალხო სუვერენიტეტთან და აღმასრულებელ ხელისუფლებასთან.

თანამედროვე დემოკრატიაში საკანონმდებლო ხელისუფლების იურიდიული მდგომარეობა ორი მომენტით ირკვევა: მისი დამოკიდებულებით სახალხო სუვერენიტეტთან და აღმასრულებელ ხელისუფლებასთან.

წარმომადგენელი სარგებლობდენ—და უნდა ვიფიქროთ, რომ ისინი სარგებლობდენ—უმალესი ნდობით ყველაფრის დაცვა—მმართველობაში. კამათის დროს კრომველი ამბობს: „რომ საფუძველი და უზენაესობა ფესვად გმულია ხალხის მიერ მის წარმომადგელობაში“.

უმეშვეო დემოკრატიაში საკანონმდებლო ხელისუფლება არა ნაკლება ხალხის წარმომადგენელი.

ხალხის საკანონმდებლო ხელისუფლებას ხალხის ანუ მნდობლის ინტერესების დაცვასთან, სხვა და სხვა, იგი შეიძლება იყოს ხან უფრო, ხან ნაკლებ ინტენსიური.

ხალხის ამ კონტროლიდან, ხალხის უმალეს ორგანოებს, როგორც მისი რწმუნებულების მნდობლის სახით, გამოდინარეობს, რომ საკანონმდებლო ხელისუფლება არ არის ყოველს შემდეგ, როგორც ესაა მონარქიაში. 1791 წ. საფრანგეთის კონსტიტუციის დებულების titre I, § 3 ამბობს: „საკანონმდებლო ხელისუფლებას არ შეუძლია გამოსცეს კანონები, რომელიც ზიანს მოაყენებდენ ან ბუნებრივ და მოქალაქეობრივ უფლებათა განხორციელებას ხელს შეუშლიდენ“. და ეს დებულება მოქმედებს სხვა დემოკრატიებშიც. ძირითადი უფლება და თავისუფლების თავისუფლება კანონმდებლისთვის არის ადვირი. ყველაფერი ეს დემოკრატიაში უკვე იურიდიული დოგმა და თავისი ცნობა-აღიარება მან პირველად მიიღო 8 § „Agreement of the People“. მართალია, პარლამენტარულ დემოკრატიაში ეს დებულება არის მხოლოდ lex imperfecta, რადგან სასამართლოები არ ეხმარებიან ცხოვრებაში მის გატარებას. მაინც იგი მოქმედებს აქაც და ამიტომაც დემოკრატიაში კანონმდებელი მონარქიის კანონმდებელთან შედარებით არა ყოველად უმეტესე.

მონარქიაში და დემოკრატიაში საკანონმდებლო ხელისუფლების მდგომარეობის შორის მერვე საგანში განსხვავება ის, რომ დემოკრატიაში საკანონმდებლო ხელისუფლება აღიარებულია არა როგორც სახელმწიფოს ორგანო, არამედ როგორც ხალხის რწმუნებულნი. ხალხი და საკანონმდებლო ხელისუფლება, pouvoir législatif, აღჭურვილი არიან იურიდიული პიროვნების თვისებებით იმიტომ, რომ მოაწესრიგონ მათი ურთიერთი დამოკიდებულება. ამასთან ერთად სახელმწიფოსთვის, როგორც იურიდიული პიროვნებისათვის აღარ რჩება მეტე ადგილი და ამგვარად ფრანგულ ფრიად პოპულარულ თეორიის თანახმად—სახელმწიფოებრივი ტერატიკული კორპორაცია გარდქმნება იმ იურიდიულ დამოკიდებულებათა ერთეულებათ, რომელიც არსებობენ სახელმწიფოებრივ ორგანოთა და ხალხს შორის, ცალკეობრივ სახელმწიფოებრივ ორგანოებს, მათ შორის და მართვლების შორის (დოქტრინა). როგორც განსხვავების რეზულტატი ჩვენ უნდა აღნიშნოთ შემდეგი: თანამედროვე მონარქიაში საკანონმდებლო ხელისუფლება არის სახელმწიფოს ყოველად შემდეგ ორგანო; თანამედროვე დემოკრატიაში ეს ხელისუფლება არის წარმომადგენელი—რწმუნებული ხალხისა, რომლის ხელისუფლება მიდის ისე შორს, როგორც მისი რწმუნებულთა.

უცხოეთში

მოსკოვი. აგვ. 26. ც. ა. კ. ბ. ბ. ბიულეტენი. მოსკოვი. აგვ. 18. ციმბირში მიუხედავად საშინელი ტერორისა ძალიან განვითარდა ავტორიტატი საბჭოთა მთავრობის სასარგებლოდ. ომსკის სამხედრო ოლქის მთავარსარდლის მანიკოვსკის ბრძანებაში ნათქვამია: „წინადადებას ვიდრე დახვრითით ყველა ვინც ბოლშევიკების ორგანიზაციაში ჩაწერას მთელს შიგნით რომ ვინც იცნობს დამნაშავეს და არ მოკლავს მას, თვითონ იქცევა დამნაშავედ. სამხედრო პირები პოლიტიკაში არ უნდა ერეოდნენ, ამისთვის გენერლებსაც კი ჯარის კაცის ღირსებაში ჩამოიყვანენ“.

ბაქო და ჩაი. რამდენიმე თვით, რაც ყაზახებს ჯამაგირი არ მიუღიათ. შრალის და ორენ ბურჯის ყაზახებს შეტაკება მოსდით ერთმანეთთან. შრალის ყაზახები იარაღით აიძულდნენ ორენბურჯის ყაზახებს წითლებთან საბრძოლველად. ორენბურჯის ყაზახები საბჭოთა მთავრობასთან შერაგების მომხრე არიან. ერთი სამხედრო ნაწილის თათბირზე გადაწყვიტეს 30—40 კაცი, ჯგუფ-ჯგუფად გადმოვიდნენ ჩვენ მხარეზე.

კირხანოვი, აგვ. 20. თეთრ-გვარდიელთა გაზ. „ნეფელიშია როსია“ ს ცნობით, ცარი კინის ბურჟუაზიას იმედი არა აქვს, რომ დენიკინელები ქალაქში დიდ ხანს დარჩებიან, საჩქაროდ ყუდის ყველაფერს და გასაქცევად ემზადება.

მოულოდნე

სრულიად საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო სკოლების მასწავლებელთა მიმართ.

შორაპნის მასწავლებლის სახალხო სკოლების მასწავლებლებმა მიმდინარე წლის 20 ივლისს საერთო ყრილობაზე გაითვალისწინეს რა მნიშვნელობა სრულიად საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო სკოლების მასწავლებელთა კავშირისა, უსაქაროსად სცენეს ახლო მომავალში დაარსდეს ასეთი კავშირი, რისთვისაც შორ. მას. სახ. სკ. მასწ. კავშირის გამგეობა მოვიწოდებთ თქვენ, ამხანაგებო, რათა საქართველოს ყველა მასწავლებელს და ოლქებში მოახდინოთ, რაც შეიძლება დაჩქარებით, საერთო ყრილობები და დაიარსოთ სამართო და საოლქო კავშირები სადაც ჯერ ასეთები არ არსებობენ. და აგრეთვე ყველა იურიდიული საკანონმდებლო ხელისუფლების მხარეს დასასრულებლად, რომელიც უნდა მოხდეს ტუვისში. შორაპნის მასწავლებლებმა დღევანდელ უკვე აირჩიეს შემდეგი ხუთი კაცი:

- 1) ანთელიძე გიორგი, 2) მერტყველი პავლე, 3) ჭანიშვილი პარმენი, 4) კაპანაძე ია.ონა და 5) ხარშილაძე ლავრენტი

სულა რამ გადასახადთა ინსპექტორებს ნივთიერ მდგომარეობაზე.

მდგომარეობა, რომელსაც განიცდის დღეს ჩვენი ნორჩი, ახლად ფეხადგმული და ირგვლივ მტრებისგან შემოფარული რესპუბლიკა, ავალებს ყოველ მოქალაქეს, ასე თუ ისე საზოგადოების სამსახურში შეხმულს, მოიკრიბოს თავისი უკანასკნელი ძალა საზოგადო საქმის სასარგებლოდ თავის წვლილის შესატანად. ჩვენი სახელმწიფოს ფინანსური მდგომარეობა, მეტს ითხოვს იმ ორგანოებისადგან, რომელზედაც დამოკიდებულია მისი ყოფნა არ ყოფნის საკითხი. ამ ორგანოების ერთ უმთავრეს ძარღვად თამამად შეგვიძლია ჩავთვალოთ გადასახადთა ინსპექტორების ინსტიტუტი, რომლის შრომის უნარი, სპეტაკი ზნეობა და მოვალეობის პირნათლად შესრულება ცნობილი იყო იმ წესწყობილების დროსაც, როდესაც ამ ინსტიტუტს უნდობლობის თვალთ უყურებდნენ, როგორც პოლიტიკურად არა საიმედო ელემენტს.

გადასახადთა ინსპექტორები აღჭურვილი განსახარული უფლებებით და კომპეტენციებით არიან სრულყოფილებიან წარმომადგენელნი საფინანსო უწყებისა თავიანთ ნაწილებში, ისინი იცავენ არა მარტო სახელმწიფო ხაზინის ინტერესებს არამედ მცხოვრებლებისაც. ისინი ღვანან სახელმწიფოს შემოსავლის სათავეში და მიუხედავად ასეთი მათი მდგომარეობისა გადასახადთა ინსპექტორებს შეუძლიან იამაყონ იმით, რომ მათი ზნეობრივი ფიზიონომია ყოველ რუსეთის იმპერიაში არ შეზღავდებია. დღესაც კი, როდესაც ჩვენს რესპუბლიკაში მეტრათამება და სახელმწიფო ქონების ცარცვა-გლეჯა მეტათ გახშირდა არავის შეუძლია ექვიც შეიტანოს იმაში რომ

გადასახადთა ინსპექტორებს თავიანთი უფრო დიციისათვის ელაღლანოს თუცა მათი მდგომარეობა დღეს ინტერესით უნდა აღტანელია.

ჩვენი სამსახური არ ისაზღვრება საათობით ჩვენ გვიხდება, სამუშაო ვ დიანობის გამო, ხშირად თუ მთელი წელი არა 9 თვე მაინც, დღეში 12 საათი მუშაობა. ყოველ გადასახადთა ინსპექტორს, თუ დღევანდელი მდგომარეობის გამო განიჯალისს არ შეადგენს ზოგიერთი გადასახადთა ინსპექტორი, კანცელიარია აქვს თავის შინასთან და ის სადილობაშიდის გართულია მთხოვნელებთან ახსნა განმარტებაში, მხოლოდ საღამოს შოულობს თავისუფალ დროს. სამსახურის საქმეებით დატვირთული მოხელე უთუოდ უნდა იყოს ყოველ დღიურ. პირ-ვარამზედ ზრუნვიდან თავისუფალი, მაგრამ გადასახადთა ინსპექტორების უმწიო მდგომარეობამ ყოველგვარ საზღვარს გადააჭარბა.

დღევანდელი ჩვენი ჯამაგირები გეყოფნის მხოლოდ 7—8 დღეს დანარჩენი დღეები კი უნდა ვიცხოვროთ ვალით თუ კი ვინმე გვენდობა ან თუ რამე დაგვრჩენია ვყიდით მაგრამ როდესაც ვასაყიდოც ვამოილევა და ნდობაც დავეკარგება მაშინ კი არ ვიცი რა გზას ავირჩევთ.

როგორ შეუძლია იმეშაოს გულდასმით იმ გადასახადთა ინსპექტორმა, რომელიც იმაზე ფიქრობს, თუ სად იშოვოს ჰადის ფული, რომ სახლში მისულს ბაღის შეხედვამ გული არ მოკლას. მოსამსახურის დაქირავების შეუძლებლობის გამო თვით უნდა ირბინოს ბაზარში და იქ უნდა ვძაოს აბა ვინ და სად უფრო იაფად მისცეს, რომ მეორე დღისათვის ცოტა რამ ეკონომია გასწიოს. ასეთ პირობებში ყოფნა მანებელია არა მარტო ჩვენთვის პირადად, არამედ სახელმწიფოსათვისაც, რადგანაც ასეთი მდგომარეობა ბუნებრივად იწვევს მოვალეობისადმი გულცივიობას. კარგია სამსახური იდეისათვის, მაგრამ როცა საქმე არსებობისათვის საქარო პურის ძენამდის მივა, მაშინ თავგანწირული მეტროლოგი კი იძულებული ხდება გვერდი აუხვიოს მის წმინდა იდეებს და ყოველ-დღიურ პირ-ვარამში გაეხას.

კანცელარიისათვის გასაწევი ხარჯები სრულიად არ შეეფერება იმ ჯამს, რომელსაც ველებლობთ დღეს. 900 მან. წელიწადში ეს მხოლოდ ქალაქის ფულია და ისიც მდებე ქალაქის, 7 ნომრის, მაგრამ ქალაქის გარდა კიდევ ბევრი რამ გვჭირია, კალმები, მელანი, კარანდაშები, კონვერტები, შემოსულ-გასულ ქალაქების ჩასაწერი წიგნები, გადაკინძვა, წერბილი ტიპოგრაფიული გასავალი, ტელეფონის გადასახადი და სხვა ბევრი რამ რომლის ჩამოწერამ მიუხედავად დიდი ეკონომიისა 6500 მან. მოგვცა წელიწადში. ქალაქის გადასახადთა ინსპექტორებს საქაროა მიეცეს წელიწადში საგზაოდ 1200 მან. მაინც. ბინა, განათება და გათბობა თხოულობს წელიწადში უკანასკნელ 4800 მან. ვინაიდან ყველამ კარგათ იცის თუ რა მიუწოდებელი ფასებია დღეს ბინაზედ და შეზაზედ.

ჩვენი სამსახური არის უკარგიო და ამის გამო გამოცდილი პირები რომ დაინტერესებული იყვნენ და სამსახური არ მიატოვონ ამის გამო ყოველი ხუთი წლის სამსახურისათვის 15 წლის განავლობაში გვაძლევენ ერთი მეთუთმეტელს ჯამაგირისას, რომელიც თუთხმეტი წლის შემდეგ ხდება ჯამაგირის ერთი მეხუთედი, საქაროა რომ ეს ხუთი წლაური შეთარდებული იყოს დღევანდელ ჯამაგირებთან.

ტფ. მას. გად. ინსპექტორი ვ. ლოლუა.

გუშათა შორის

ტფლისი. (ცოტა რამ რესპუბლიკის საბარგო და სავაჭრო ნივთ საწყობის შესახებ). მოგვხსენებათ, რომ ასეთი დაწესებულება ფრიად მნიშვნელოვანია ყოველგვარ სახელმწიფოებრივი ერთეულისათვის და, ყოველ ექვს გარეშეა ის, რომ მას გაცულებით უფრო მეტი მნიშვნელობა აქვს, დღევანდელ საერთაშორისოდ შექმნილ არანორმალურ ცხოვრების

პირობების და მიხედვით, ჩვენი ნორჩი რეს- პუბლიკისათვის. ის არის ისეთი წყარო, რომელიც აკმაყოფილებს იმ ძალის, თითქმის, ყოველგვარ მოთხოვნებს, რომელსაც აწვეს მთელი სიმძიმე, რათა ჩვენმა ერმა შეინარჩუნოს და განამტკიცოს, მისთვის დიდი ხნის საოცნებო, საქმე—მთლიანი სახე და სის- ხლით მოპოებული თავისუფლება.

ამიტომ ვრაც ჩემს თავს მოვალედ, შეძლე- ბისა დაგვარად, გაუზიარო ფართე საზოგადოებას ჩემი აზრი ხსენებული დავის შესახებ.

დავიწყებ იქიდან თუ რას წარმოადგენს ის ახლა. მას, თავის განყოფილებებით, 1/4 კვ. ვერსის მეტი სიგრძე უჭირავს, რომელზედაც ჩამწყობილია მრავალი დიდი და პატარა შენობები. ეს შენობები, თითქმის ყველა, საგნა ჯარისათვის საჭირო ნივთებით, რომელთა ღირებულების რაოდენობა განისაზღვრება რამდენიმე ასეული მილიონი მან. ყველასათვის ცხადია რომ ეს ნივთები საჭიროებენ მოვლა-პატრონობას და, ამ მიზნით, აქ და მის განყოფილებებში, დანიშნულ პირთა რიცხვი ორას აღწევს; ამიდან 86 მუშა და დანარჩენი კი აფიცრებ-მოხელეებისა, მწერ- ლებისა და დარაჯებისაგან შესდგება.

მიუხედავად მუშათა რიცხვის ამ რაოდენო- ბისა, საწყობი ხშირად საჭიროებს მათი რიც- ხვის გადიდებას დღიურად დაქირავებულ მუ- შების შემატებით. რატომ ხდება ეს? აი რა- ტომ: ნივთები რომ არ გაფუჭდეს მათ უნდა დრო-განოშვებით გამოეშვება, შემხაზუნება წამლებით და სხვა. ეს კი დიდ დროსა და ენერჯიას მოითხოვს, რადგან ნივთების რიც- ხვი მილიონებით ითვლება. ხშირია აგრედვე საწყობში ნივთების შემოზიდვა, როგორც მაგ- გორის განყოფილებიდან მთელი ქონების აქ გადმოზიდვა, რომელიც რამდენიმე თვეა დაიწყო, მაგრამ მიუხედავად მუშების თავა- წირული შრომისა, ჯერ ნახევარიც არ არის შესრულებული. იშვიათი არ არის აგრეთვე ჯარის წაწილებისთვის ნივთების გაზიდვა, რომელსაც დრო და შრომა უნდა. შემოსენე ბული გვგვრუნებს, რომ საწყობში დიდი სამუშაოა და, ვინაიდან ეს ასეა, ამაზედ უნდა მიექციათ ყურადღება შტატის შემცირების დროს იმათ, ვისაც უკანასკნელის შესრულება ვალად ედო. მაგრამ როგორც ჩანს, აწ უკვე მიღებული ცნობებიდან, შტატი მთელს საწყობში უნდა შემცირდეს 36 დღის, დანარჩენი მოსამსახურენი დათხოვნილ უნდა იქნან სამ- სახურდიან; ეს შემთხვევა მოხსენებულ პირო- ბების უყურადღების და წინდაუხედველობის ნაყოფად უნდა ჩაითვალოს, რადგან ამ გეგ- მით რომ საწყობში შტატი შემცირდეს რჩება მუშა მხოლოდ 15 კაცი, რომელთა შრომა ოდნავადაც ვერ დააკმაყოფილებს იმას, რასაც მათ მოსთხოვს საწყობი და შეჩერებას ვერ ითმენს. ამიტომ შტატის შემცირებისათვის აუცილებლად თავს იჩენს საჭიროება მის ისევ გადიდებისა, რაიც უდაოდ უნდა შესრულე- ბულ იქნას. მაშასადამე უფრო მიზან შეწონი- ლი იქნება რომ საჭირო შტატი აქედანვე დარჩეს, ვიდრე ეს შემდეგ შემცირებისა ისევ გადიდდეს, რადგან ხაზინა აიცილენს რამოდენიმე ასეულ ათას მან. სრულიად უნაყოფოდ გადებას. შემდეგ ამისა მინდა მკითხველის ყურადღება მივაქციო იმას, რომ გასულ წლის ივნისიდან საწყობის უფროსად დანიშნა პოლკ. თუმშალაშვილი. მის წინამორადაგილ კოზლოვიდან მიზეზ გადმოცემული დაწესებუ- ლება წარმოადგენდა უფსკრულს ანარქიისას: აუწირობი უწყობა, ქურდობა და მტრობა იმ რუს ოფიცრობა-მოხელეთა და მუშათა ჯგუფისაგან, რომელთა ხელში იყო მაშინ საწყობი. ისინი, ჩვენი რესპუბლიკის მიმართ, შტრის ძიებით აღსავსენი, სრული განადგუ- რებისკენ მიაქანებდნენ საწყობის არსებობას, მოექცა თუ არა ამ დაწესებულების სათავეში პოლკ. თუმშალაშვილმა, როგორც ნამდვილი მოყვარულმა თავისი ერის და სამშობლოს, შედმიწვევით პატიოსანა და სინდისით აღ- ქურვლმა, ამასთან რკინის ნებით დაჯილდო- ვებულმა პიროვნებამ, სწრაფად შეამჩნია, ეს ჩვენი საწინააღმდეგოდ მომართული შეთქმუ- ლება მაშინდელ საწყობის რუს მოსამსახუ- რეთა, დაიწყო განწმენა მისი ამ მანვე ელემ- ნენტებისაგან და გაწმინდა კიდევ.

შემდეგ ამისა მის მთავარ საზრუნავ საგანს შეადგენდა საწყობში ქურდობის ძირიანად აღმოფხრა; მის ამ მზრივ გადადგმულ ნაბიჯს უნაყოფოდ არ ჩაუვლია. თითქმის ყველა შემთ- ხვევაში ქურდობა აღმოჩენილ იქნა და საქმე გადაეცა სათანადო სასამართლოს. იყო შემთ- ხვევა გასული წლის ნოემბრის 23 ს, რომ ვილაც ტუსკიამ ინება მობრძანება საწყობში ყალბი საბუთებით აუარებელი ნივთების მისა- ლებად, მაგრამ თუმშალაშვილმა შეამჩნია მის ბოროტი განზრახვა, დაატყვევა და საქმე სა- სამართლოს გადასცა. ასე რომ ამ დაწესებუ- ლების სათავეში პოლკ. თუმშალაშვილი თავის დროზედ, დაუდალავი შრომით, უმწიკვ ო პატიოსნებით და სინდისით, აგრეთვე ნების ყოფის სიმტკიცით, არ მოქცეოდა ეხლა საწყობის სახელი და იქნებოდა დარჩენილი და მეტი არაფერი. მიუხედავად ამისა, ყველა მი- სი თანამშრომლების განსაცვიფრებლად, ის გადაიყვანეს ისეთ თანამდებობაზედ, რომე- ლიც პირველთან შედარებით დაბლა დგას ღირსებით. ეს, როგორც ყველანი დაინახავთ, ნაყოფია მისდამი მიმართულ დაუმსახურებე- ლი უკმაყოფილებით. მას, საწყობის ყველა მუშების აზრით დამცირება კი არა, თანამ- დებობაში აღმატება ეკუთვნოდა. ასეთი დაფა- სება მას, როგორც საზოგადოდ ყველას, აგრძ- ნობა ნებად ერთგვარ საპროვინციას და შემდე- გისათვის გარკვევითი ენერჯიით და გულ- მოღვივებით შეასრულებდა მოვალეობას.

საწყობის მუშათა საერთო კრების მონდო- ბილობით ისონ ბართია.

სსპა და სსპა.

დღეს, აგვისტოს 28-ს ქართული კლუბის საზაფხულო შენობაში, გაიმართება სრულიად საქართველოს მწერალთა დღეობა, პროგრამა თავისებურია და ლამაზი. გამოვიდა ერთ დღიური საგანგებო გაზეთი „სიტყვა ქართუ- ლი“. მომწყობმა კომისიამ ბეკერი მიიღო შე- მოწირულება როგორც ფულთა, აგრეთვე სა- ნივთი. საგანგებოდ ამ დღეობისათვის მრავალად არიან ჩამოსულნი პროვინციებიდან. როგორც შენაგან საქმეთა სამინისტროს დებეშით ატყობინებენ ქუთაისის მაზრაში მოკლავთ ცნობილი ყიჩაღი მორჩაძე.

გ ა ნ ც ხ ა ლ გ ა ნ ი

ქ. ტფილისის მე-7 სამომრეგებლო უბნის მოსამართლე იწვევს გარდაცვალებულ ლევან სოლომონის ძე მეღვიანის ძე მემკვიდრეებს, რათა მათ განაცხადონ თავისი უფლება მე- ლიკიანის ქონებაზე სამოქ. კან. კრებ. მე- 1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში. 1147 1-1

დავკარგე 25 აგვისტოს 1919 წ. მატარე- ბელ № 20 ვაგონში № 3039 წიგნი „არა ორ- განიული ქიმია“, რეფულები და სამსახურის სხვა და სხვა საბუთები— მპოვნელს ვსთხოვ მისთვის გამოუსადეგარი ნივთები დამიბრუ- ნოს შემდეგი მისამართით: ვერა, 1 ლი დუ- შეთის შესახვევი № 12 ალექსანდრე ფურცე- ლაძეს.

რესპუბლიკის ჯარების სამხედრო სასამა- რთლოს ამა წლის 16 აგვისტოს დადგენილე- ბით თანახმად სამხედრო სასამართლოს წე- სდების 953 მუხ. ეძებს შორაპნის მაზრის სო- ფელ კვალთის მცხოვრებს სანაპირო რაზმის ჯარის-კაცს ონიფანტე ბაბუნაშვილს, რომელ- საც ბრალი ედება I ნაწ. 128 და 133 მუხ. XXII წიგ. ს. დ. კ. 1869 წ. მე 4 გამოცემით. ყველა, ვინც იცის სად იმყოფება ბაბუნაშვი- ლი ვალდებულია განუცხადოს სამხედრო სა- სამართლოს, რომელიც იმყოფება ქ. ტფილის- ში, ოლღას ქუჩა № 48. 1489 1-1

ობლი თამარა მიხეილის ასული ვაშაკიძე აცხადებს, რომ მის სასარგებლოდ, დიდუბეში, ივნისს, 24-ს მოწაფეების მიერ გამოართულ სა- ლამოზე, რომლის დიასახლისათ იყო ანა ლო- მაძე, ფული არ მიუღია. 1199 1-1

ქუთაისის სახალხო მილიციის სამმართვე- ლო, თანახმად გრიგოლ ნესტორის ძე აკოფო- ვის განცხადებისა, რომელსაც დაუკარგავს უვადო „მაშფორთი“, მიცემული ქუთაისის სახალხო მილიციის სამმართველოდან 1917 წელს № 113 სთხოვს მხახველებს აღნიშნული ბაშფორთისას წარმოადგინონ მილიციის სამ- მართველოში ჩასაბარებლად კუთვნილებისა- მებრ. 1495 1-1

ქუთაისის ოლქის სასამართლოს უფროსი ნოტარიუსი აცხადებს, რომ 22 ივლისს 1919 წ. დამტკიცდა ივნისის 14 დღესა შესრულე- ბული ნაყიდობა მიცემული მოქ. პასიკო რი- სტომის ასული გაბუნისა მიერ—მოწ. —ბარ- დლა ნესტორის ძე ფულარიასადმი, ნაკვეთი მიწის—მდებარე ქალაქ. აბაღ-სენაკში, ზემო ფიცუს ქუჩაზე შუაგულ ქალაქში, შენობებით, ზომით 100 კ. საე. 2000 მანეთად. სიმტკიცის ბაჟი გადახდილია 80 მან. მთავარი ამონაწე- რი 20 მან. ღებრის ქალაქზე მიცემულია. 1355 1-1

რესპუბლიკის ჯარების სამხედრო სასამარ- თლო ამა წლის 13 აგვისტოს დადგენილებით თანახმად სამხედრო სასამართლოს წესდების 953 მუხ. ეძებს აბაღციხის მაზრის სოფელ ზველის მცხოვრებს მე 9 მსროლელ გუნდის ჯარის-კაცს დიანოზ თვედორეს ძეს დიასამი- ძეს 20 წლის, და იმავე რაზმის სოფელ ტო- ლოშის მცხოვრებს იმავე გუნდის უმცროს უნტერ-ოფიცრს ბაგრატ ლაზარეს ძე მეღვი- ქიძეს 20 წლისას, მე 4 გამოცემით. ყველა, ვინც იცის სად იმყოფებიან დასახლებულნი დიასამიძე და მეღვიქაძე ვალდებულია განუც- ხადოს სამხედრო სასამართლოს, რომელიც იმყოფება ქ. ტფილისში ოლღას ქუჩა № 10. 1489 1-1

ტფილ. მილიციის უფროსი აცხადებს, რომ რომან ივანეს ძე ზვოლსკიმ განაცხადა, უვადო პასპორტის დაკარგვა მიცემული ტფილისის პოლიციისტიის მიერ 21 აპრილს 1907 წ. № 3782, პოლიციის პასპორტი 27 დეკემ- ბერს 1918 წ. მიღებული, ოტსტავკის მოწო- ბა, მეტრიკული მოწმობა და ორი ლომბარდის ბილეთი №№ 495 და 725. მპოვნელი ხსენე- ბულ საბუთებისა მოვალეა წარუდგინოს მი- ლიციის სამმართველოს. 3-1

ქუთაისის სახალხო მილიციის სამმართველო თანახმად ნესტორ დავითის ძე კვიციანი- სის განცხადებისა, რომელსაც დაუკარგავს უვადო ბილეთი მიცემული ქუთაისის სახალხო მილი- ციის სამმართველოდან, სთხოვს მხახველს ოლ- ნიშნული ბილეთისას წარმოადგინოს მილი- ციის სამმართველოში ჩასაბარებლად კუთვ- ნილებისამებრ. 1496 1-1

პორ. ოქროპორ ბატონის ძე ჯანჯოია აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა რევოლვერის (ბრაუნინგის სისტემის) ტარების ნებართვა, № 509, პირადობის მოწმობა № 503, მიცემული საგუბერნო ბათალინის უფროსისათვის. მათე- თები გაბათილებულია. 1176 3-3

რაფელ ისრაილის ძე ბუზიაშვილი აცხა- დებს, რომ მან დაჰკარგა ორი ვექსილი სულ 4000 მან. ანდრია პავლეს ძე და ოლოა და- ვითის ასული კოსტავების მიერ ხელ მოწე- ლი, სამი ვექსილი სულ 4000 მან. შაფათა ჩიკაშვილის მიერ ხელმოწერილი და ერთი ვექსილი 600 მ. ვასილი ნიკოლოზ გრიგოლის- ძე კლდიაშვილების მიერ ხელ მოწერილი. ვექსილები გაუქმებულათ ჩაითვალოს. 1176 3-3

ილარიონ ბესარიონის ძე ეძვერაძე აცხა- დებს, რომ მან დაჰკარგა აღმასრულებელი ფურცელი, მიღებული ქ. ტფილისის I უბნის სომრეგებელ მოსამართლისგან 1919 წ. აგვი- სტოს 9, № 401, რომლის ძალით ეძვერაძეს სასარგებლოდ უნდა ჩამოართმოდნა სერგო ბუაჩიძის შემკვიდრეებს 1004 მან. 1167 3-2

ვექილობა მიცემული იოსებ მოსეს ძე მინი- ნაშვილს და პილხაზ მანუახის ძე ფიჩხაძის მიერ მიხილ მიხილის ძე ალასკოზე და შე- დგენილი ბათონის ნოტარიუს ბირორეგ-ბე- სტავაშვილთან 1919 წ. ივლისის 16, რეესტ- რი № 1856, გაუქმებულია. 1196 3-2

ნიკოლოზ მიხეილის ძე იონორაშვილი აც- ხადებს, რომ მან დაჰკარგა სამხედრო ბეგრი- დან განთავისუფლების ბილეთი მიღებული სა- მხედრო სასწავლებლიდან. ჩაითვალოს გაუქ- მებულად. 1207 3-2

აბრამ დავითის ძე კოჯანი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა პასპორტი მიღებული 1918 წ. ივლისში და მინდობილობის ბათონი მიცემუ- ლი დ. ს. ბერკოვიჩის მიერ კოჯნის სახელზე. 1198 3-2

სურენ კარაქეტაძე კასპარიანცი აცხა- დებს, რომ მან დაჰკარგა სიმწიფის მოწმობა № 415, მიღებული ტფილისის მეოთხე გიმნა- ზიის კანცელარიიდან 1913 წ. ს. რაც გაუქ- მებულად ჩაითვალოს. 369 3-2

ე. რადომსკი აცხადებს, რომ მან დაჰკარგა „ნაკვადროები“ სამხაგარი მატარ. ტფილი- სის ბაქო, №№ 59143, 59144, 59145, 59146, 59147 25/VI 1919 წ. რაც გაუქმებულათ ითვლება.

მოითხოვთ და იხმარეთ შუშის მარკა მკა-ნახშირი

ქვა-ნახშირს ორჯელ მეტი სითბო აქვს ვინემ საუკეთესო შუშას, იხფათ ჯდება. იწვება სოფელგვარ ქვემო საბერძიან გერმეტიულ ფეხებში და სამხარეულო პლიტებში. საგრძობელ ეკონომიას წარმოადგენს კერძო ოჯახებისათვის, ხოლო განსაკუთრებულს სასწავლებლებისა- თვის, სასტუმროებისათვის, რესტორანებისათვის და სხვა და სხვა სამხედრო და სამოქალა- ქო დაწესებულებებისათვის. აგრეთვე გვაქვს სამქედლოებისათვის საგანგებოთ დაწესებუ- ლე ნახშირი და დიდძალი კირი, საუკეთესო ხარისხის და ხელმისაწვდომ ფასებში. საწყო- ბები გვაქვს ბათუმში, ფოთში, სამტრდიაში, ქუთაისში, გორში, ტფილისში, ერევანში, ბა- ქოში და სხვა ქალაქებში. დაკვეთა შეიძლება დიდ პარტიებით და წვილ წვრილადაც, ყო- ველგვარ ცნობების და შეკითხვის მისამართი: ტფილისში, გრიბოედოვის ქ. № 6. ტელ. № 11-45. საწყობი ქვა ნახშირისა: დიდუბე, ფოთის ქუჩა, ქალაქის შუშის საწყობის ეზოში* 15-8 1140 *ტყიბულის ქვანახშირის გამსაღებელი მთავარი სააგენტო.

მიმდინარე წლის 28 ენკენისთვის, დილის 10 საათზე ქ. ტფილისში, ფრეილი- ნის ქუჩაზე, № 11 დანიშნულია

საქართ. სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ნაპრთა არაჩვეულებრივი კრება.

განსახილველი საგნები: 1) შეცვლა პალატის წესდებისა და საარჩევნო ინსტრუქციის ზოგი §§ სს. 2) განხილვა დებულებისა შესახებ პალატის განყოფილებათა და 3) მიმდინარე საქობები თანახმად წესდების 37 § ისა თუ აღნიშნულ კრებას არ დაესწრო წევრთა 2/3. მეორე კრება შესდგება 29 ენკენისთვის, იქვე, საღამოს 7 საათზე, რომელიც კანონიერი იქნება მი- უხედავად დამსწრე წევრთა რაოდენობისა. პალატის კომიტეტი. 1226 3-2

ტფილისის ქალაქ. თვითმართველობა

იწვევს იმ პირთ, რომელთაც სურთ დაიკავონ სკოლის ექიმის თანამდებობა და აგრეთ- ვე სასკოლო ამბულატორიის თვლის ექიმობის ორდინატორისა. თხოვნები დაწვრილებითი „ovriculum vital“ მიღება ქალაქის თვითმართველობის მედიკო სანიტარულ განყოფილება- ში სექტემბრის რვაშდე. დაწვრილებით ცნობების მიღება შეიძლება იქვე. 1513 1-1

საქართველოს რესპუბლიკის ფოსტა-ტელეგრაფის სამარ- თველოს უფროსი

აცხადებს, რომ 1919 წლის 15 ენკენისთვის დილის 11 საათზე, ტფილისში, სამმართვე- ლოს შენობაში (რუსთაველის ქუჩა, № 43) დანიშნულია საქართველოს სამხედრო გზის ფო- სტის სადგურების შენობათა იჯარით აღების მსურველთა შეჯიბრება. მსურველთ ცნობების მისაღებათ უნდა მიმართონ ფოსტა ტელეგრაფის სამმართველოს, სამმეურნეო განყოფილებაში, დილის რვა საათიდან ნაშუადღეის ორ საათამდე. 1525 1-1